

در کف کلاس هنر همزیستی بادیبر هنر

رشد آموزش هنر
عکاس: کیوان جعفری

اشاره

در یکی از حاشیه‌های روستایی شهر ساری (منطقه میان‌دورد) در بزرگ مدرسه میرزاخانی و حیاط دلگشا و کلاس مصفای آن، ما را برای دیدن آموزش درس فرهنگ و هنر (پایه هفتم) به سوی خود می‌خواند. دبیری سخت‌کوش با حدود چهل غنچه دوست‌داشتنی، خلوت کلاس را با مباحث درس هنر عطرآمیزی کرده است. بر روی هر میز، نمونه‌هایی زیبا از تجربه‌های هنری دانش‌آموزان، مانند گلبرگ‌هایی لطیف، کلاس را رنگ‌آمیزی کرده است. این گزارش، تصویری از حال و هوای کلاس درس هنر است که توجه شما را به آن جلب می‌کنیم. این گزارش با همراهی آقای محمدیان سرگروه هنر مازندران و آقای ایرج نقوی سرگروه ناحیه ۲ ساری تهیه شد که از آن‌ها تشکر می‌کنیم.

خانم سحر اعزی (دبیر هنر) در مورد این درس بر این باور است که «درس هنر در وهله اول درس بسیار مؤثری است که با روح و روان دانش‌آموزان مرتبط می‌شود. و حس خوشایند احساس هنری را در آن‌ها برمی‌انگیزد. هنر به تقویت بُعد معنوی بچه‌ها کمک می‌کند و چقدر خوب است که ما هر درس را بتوانیم با هنر ارتباط دهیم تا کارایی و تأثیر آن درس دو چندان شود. هنر می‌تواند هر درسی را دلچسب‌تر کند.» دبیر هنر در تجربه کلاسی خود از سایر دروس نیز کمک می‌گیرد و با تلفیق هنر با سایر دروس برای جا انداختن مفاهیم بهره می‌برد. ایشان از تنوع رشته‌های هنری در کتاب‌های تازه هنر استقبال می‌کند و بر این باور است که در چارچوب این کتاب‌ها، به شکل گسترده‌تری با بچه‌ها می‌توان کار کرد.

شگرد دبیر هنر در این است که وی بین مناسبت‌ها و موضوعات مهم با درس هنر پیوند برقرار می‌کند و از این طریق دستاوردهای بچه‌ها را جهت می‌دهد. به‌طور نمونه روزهای احسان و نیکوکاری، هفت‌سین، ایام نوروز و سال نو... از مواردی است که بچه‌ها با محوریت آن‌ها به تولیدات هنری می‌پردازند.

از نظر معلم هنر ارزیابی همه بچه‌ها بهترین و بالاترین نمره است زیرا وی قائل است که در درس هنر ارزشیابی نداریم زیرا هنر بچه‌ها غیرقابل توصیف است و هرگونه تلاش هنری دانش‌آموزان در مدت ۱۳ سال خدمت ایشان ارزشمند و قابل تقدیر است.

معلم هنر می‌گوید: «اعتقاد بالایی دارم که درس هنر در شادی و شادابی محیط مدرسه نقش جدی دارد. این درس در پیوند با مباحث پرورشی تجلی مضاعفی می‌یابد. به بچه‌ها اعتمادبه‌نفس و روحیه می‌بخشد و موجب می‌شود که آن‌ها توانایی‌ها و توانمندی‌های خود را بازشناسی کنند و استعداد و علاقه خود را بهتر

بشناسند. زیرا در این مقطع کار ما علاقه‌مند کردن و شناساندن هنرهاست.

معلم هنر در پاسخ به این سؤال که با تنوع موضوعات هنری در کتاب چگونه آموزش را پیش می‌برد می‌گوید: «در ابتدای سال تحصیلی مفاهیم و اصول پایه را آموزش می‌دهیم و بعد با طبقه‌بندی رشته‌ها به کار عملی می‌پردازیم. در هر سال و در هر کلاسی بچه‌ها علائق خود را بروز می‌دهند. مثلاً امسال احساس کردم که بچه‌ها بیشتر به خط و خوشنویسی علاقه نشان می‌دهند. خودشان می‌گویند با خط نوشتن، یعنی خوشنویسی، آرامش می‌یابند. به همین دلیل در زمان امتحانات به خاطر ایجاد آرامش درونی به خط می‌پردازیم در تلافی با مناسبت‌ها نیز، هر یک از دانش‌آموزان متناسب با رشته مورد علاقه خود به تولید هنری می‌پردازد.»

برخی موارد بچه‌ها را آزاد می‌گذاریم؛ به همین دلیل بروز خلاقیت در آن‌ها شکل می‌گیرد. خودمان هم از کارهای بدیع آن‌ها چیزهای تازه یاد می‌گیریم. در مواردی به بچه‌ها ایده می‌دهیم و بچه‌ها آن ایده‌ها را به خوبی پروبال می‌دهند. مثلاً در یکی از هفته‌های سال یکی از دانش‌آموزان شیوه‌های تزئینات را که به خوبی در آن مهارت داشت در کلاس درس داد و ما همه از او آموختیم.»

فرایند جاری «آموزش هنر در کف کلاس» موجب شده بود که بچه‌ها درس هنر را به خاطر سادگی و لذت آن شیرین‌ترین درس معرفی کنند و علاوه بر کلاس تولیدات هنری خود را نیز در منزل دنبال می‌نمودند. معلم هنر در بالا بردن کیفیت چاپ کتاب درسی هنر و اعمال خط زمینه در سطرهای خوشنویسی تأکید داشت.

از ویژگی‌های درس فرهنگ و هنر در مدرسه میرزاخانی علاقه ویژه معاون پرورشی (خانم شاعره قاسم‌نژاد) به درس هنر و مباحث هنری بود که به همسویی هر چه بهتر ایشان با معلم هنر منجر شده بود. خانم قاسم‌نژاد خود معرق کار می‌کند و بر این باور است که هنر آرام‌بخش و شیرین است و به همین دلیل اهتمام جدی به مباحث هنری دارد. ایشان معتقد است برقراری ارتباط و نزدیک‌شدن به دانش‌آموزان در قالب هنر موجب هدایت بهتر بچه‌هاست.

در رأس این موارد همت مستدام سرکار خانم عزیز، مدیر دبیرستان، است که زمینه را برای پویایی هر چه بیشتر درس هنر فراهم کرده است.

هر چند که او از نبود کارگاه هنر در مدرسه گلهمند بود و از مسئولان درخواست همکاری داشت. برای همه این بزرگواران در جهت شکوفایی هر چه بیشتر غنچه‌های تعلیم و تربیت آرزوی توفیق روزافزون داریم.

روزهای احسان
و نیکوکاری،
هفت‌سین، ایام
نوروز و سال نو...
از مواردی است که
بچه‌ها با محوریت
آن‌ها به تولیدات
هنری می‌پردازند